

Asia: VN/4728/2025

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö.

-

Lausuntonne koskien asetuksen 1 §:ää (opiskelijavuoteen kuuluvat päivät)

Asetuksessa on tarkoitus muuttaa opiskelijavuosiin kuuluvien päivien laskentaa siten, että heinäkuun päiviä ei laskettaisi opiskelijavuosiin, mikäli opiskelija suorittaa koko tutkintoa tai valmentavaa koulutusta. Ehdotettu säännös ei kuitenkaan ohjaisi opiskelijoiden lomien ajankohtaa, sillä kokovuotisesta opiskelusta kertyisi yhdentoista kuukauden verran opiskelijavuoteen kuuluvia päiviä riippumatta siitä, milloin lomia pidetään. Opetushallitus näkee hyvänä sen, että opiskelijoiden jaksamisen ja hyvinvoinnin tukeen panostetaan eri tavoin. Opetushallitus esittää kuitenkin huolen siitä, että kyseisellä muutoksella saattaa olla vaikutuksia kesäaikaisten oppisopimusten ja koulutussopimusten tekoon ja siten kesällä tapahtuvaan työelämässä oppimiseen.

Lausuntonne koskien asetuksen 2 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 3 §:ää (lähtötason painokertoimet)

Asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin lähtötason painokertoimista, joiden osuus olisi viidesosa opiskelijavuosiin perustuvasta rahoituksesta. Opetushallitus kannattaa lähtötasokertoimen mukaantuloa, sillä se tukee yhdenvertaisuutta ja kannustaa valitsemaan myös heikomman arvosanan saaneita opiskelijoita koulutukseen. Lähtötasokertoimilla pyritään ohjaamaan opiskelijavalintaa myös siten, että ammatillisia tutkintoja suorittaisivat entistä enemmän vailla toisen asteen tutkintoa olevat tai ei-korkeakouluopinnot suorittaneet. Tämä tukisi etenkin jatkuvassa oppimisessa sitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia ammatillista uraa tehneille.

Lausuntonne koskien asetuksen 4 §:ää (kustannusryhmä- ja muut painokertoimet) ja liitettä

-

Lausuntonne koskien asetuksen 5 §:ää (korotuskertoimet)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 6 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 7 §:ää (suoritetujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

Tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävässä perusrahoituksessa koko tutkinnoista rahoitusta saisi vain niistä tutkinnon suorittaneista, jotka ennen ammatillisen tutkinnon suorittamista ovat suorittaneet pelkän perusasteen tai ylioppilastutkinnon. Sen sijaan osaamispisteistä saisi rahoitusta voimassa olevan säännöksen tapaan riippumatta siitä, mikä on opiskelijan pohjakoulutus tai suorittaako hän koko tutkintoa vai pelkkiä tutkinnon osia. Opetushallitus näkee tämän kannustavan siihen, että jo tutkinnon omaavat suorittaisivat jatkossa entistä enemmän yksittäisiä tutkinnon osia, mikäli koko tutkinnon suorittamiselle ei ole erityistä tarvetta. Toisaalta tämä edellyttää vahvaa panostusta mm. henkilökohtaistamiseen, jotta rahoitusmuutos ei ohjaa yksittäisten tutkinnon osien suorittamiseen myös niiden kohdalla, joilla olisi tarve koko tutkinnolle (mm. säädellyt ammatit).

Lausuntonne koskien asetuksen 8 §:ää (työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 2 lukua (opiskelijapalaute)

Opetushallitus on valmistellut opiskelija- ja työelämäpalautteeseen liittyvien kysymysten muutoksia ja kuullut valmistelun aikana koulutuksen järjestäjiä. Valmistelutyö on tehty eri tahoja osallistaen, joten Opetushallituksella ei ole huomioita kysymysten muotoiluihin ja tiedonkeruun aikatauluihin.

Lausuntonne koskien asetuksen 3 lukua (työelämäpalaute)

Asetuksen liitteenä olevaan listaan voisi olla hyvä lisätä tutkintorakenteesta poistuvien sosiaali- ja terveysalan tutkintojen kohdalle maininta ”poistuu 31.12.2026”. Liitteestä puuttuu 31.12.2024 tutkintorakenteesta poistunut laivasähkömestarin erikoisammattitutkinto.

Korhonen Olli
Opetushallitus